

LBRIS

We know
books

Ioan Viștea

O CRIMĂ PERFECTĂ

Proză scurtă

SFÂRȘITUL EUTOPIEI

Teatru

LIMES

2022

PROZĂ SCURTĂ

CULMEA IRONIEI.....	5
BINEFACERE	10
PE URMELE JAPONEZILOR	13
DUȘUL.....	17
DRUMUL LA ZID sau CINICA.....	24
O CRIMĂ PERFECTĂ	32
UN SATELIT ARTIFICIAL AL PĂMÎNTULUI	37
INVAZIA MELCILOR	42
REPORTER PE FRONTUL ROMÂNNO-MAGHIAR AL ANULUI '90	47
MANOLE, MANOLE!.....	51
CARICATURA CARICATURII	56
SPERIETOAREA POLITICĂ sau MEMORIUL UNUI HOMOSEXUAL DE OCAZIE CĂTRE PROCURORUL REPUBLICII	60
POVESTEA SFÂRȘITULUI LUMII	64

TEATRU SCURT

LEGEA COMPENSAȚIEI.....	71
SFÂRȘITUL EUTOPIEI.....	95

BINEFACERE

Hoțul se furișă pe fereastra întredeschisă a băii, se prelinse ca o apă întunecată, murdară pe pervazul și peretele interior și, în vreme ce încerca să se orienteze în clar-obscurul încăperii, își puse pe față o bandă din carton în care erau decupați doi ochi alungiți de pisică, întocmai ca la balurile mascate.

Mergea la întâmplare cu pași moi, precauți, prin labirintul abia ghicit de încăperi, ajunse în pragul a ceea ce părea să fie sufrageria casei, când o voce ca venind din adâncul unei cripte îl țintui locului și-i îngheță sângele în vine.

– Te așteptam! zise vocea baritonală, dar, curios, ori poate i se părea numai, în ea nu era nici urmă de reproș sau de furie.

În fața lui, atât cât putea să distingă în întuneric, un bărbat corpulent, în etate, îmbrăcat într-un halat, poate cărămiziu, poate negru, stătea în fotoliul dinaintea servantei.

– Cum adică mă așteptați? întrebă hoțul cu glasul stins, sugrumat de emoție.

– Da, da! Te așteptam. Ceva îmi spunea că trebuie să apari. la loc!

– Știți, eu.... mai îngăimă hoțul.

– Ei, lasă!... îl întrerupse bărbatul în vârstă așezându-se comod în fotoliu. Acum nu mai contează.

„Al dracului ghinion!” își zise și, cum i se înmuieră genunchii, se așeză. Se făcu mic, mic de tot, înghesuit de presupuneri, de soluții de ieșire din impas care mai de care mai

rele sau fanteziste. În plus, se gândea: „dacă omul are în poală vreo armă, m-am ars!”...

Dar tocmai stăpânul casei îl scoase din încurcătură. Continuă să vorbească fără să-l mai bage în seamă de parcă s-ar fi adresat unei umbre:

– Știam că vii pentru că tocmai am visat-o pe nevastă-mea. Sunt mai bine de patruzeci de zile de când am pierdut-o și mă gândeam de mult să fac, creștinește, o binefacere. Numai că mă mișc greu așa că, ce să zic, ai picat la țanc.

Și după o pauză:

– Ai să vezi. Am pus în cutia de lângă ușă două haine de blană, ca noi, una bărbătească și una de damă, împreună cu un set de tacâmuri din argint. Sunt ale tale! Dacă n-or să-ți placă, poți să le faci bani oricând, încheie bărbatul luându-și o piatră de pe inimă.

Hoțului nu-i venea să-și creadă ochilor. Poate că adormise acolo și tocmai avusese un vis, așa ceva nu i se întâmplase în toată cariera.

– Să nu uit! mai zise la fel de calm stăpânul casei și întinse mâna pe marginea vitrinei de unde apucă o cutiuță plușată.

– la-i! spuse el, deschizând capacul cutiuței din care sclipeau o pereche de cercei din aur cu diamante. Să fie de sufletul ei că, biata, n-a mai apucat să îi poarte.

Dar cum hoțul nici nu zicea nimic și nici nu mișca de parcă împietrise pe scaun, se aplecă cu mâna întinsă spre el:

– la-i omule, ce mai aștepți!? Oi avea și dumneata o nevastă. la-i odată, că se face târziu!

Hoțul întinse o mână tremurândă, luă cutia, o băgă în buzunar și cu cealaltă își făcu semnul crucii.

Într-adevăr, se făcuse târziu, dar bărbatului nu-i venea să-l lase să plece fără măcar o observație prietenească:

– Să știi de la mine că ești caraghios rău cu masca aia pe ochi, zise el. Barem să fi fost neagră nu aurie că așa se vede de la o poștă. Și încă ceva: data viitoare să suni la sonerie, te rog!

Din pricina întunericului nu putea să-i vadă roșeața dar omul din fața lui se rușină și cu toate că, din nou, nu zise nimic, în sinea sa era gata să-i dea dreptate și să-i promită că pe viitor, da, o să aibă mai multă grijă.

Se ridicară. Stăpânul casei îi puse hoțului cutia în brațe și acesta se retrăgea spre ieșire năucit de întâmplare.

– Scuzați de deranj! Bogdaproste! se auzi de dincolo de ușă.

A doua zi, la secția de psihiatrie a spitalului, a fost adus pentru internare un cetățean. În afara faptului că avea pe față o mască cu doi ochi alungiți de pisică ca la balurile mascate și că repeta întruna „Scuzați de deranj!”, „Bogdaproste!”, părea absolute normal.

PE URMELE JAPONEZILOR

Pe unul din vecinii mei de culoare, aflat cam la trei blocuri de mine, îl știam meloman. Tenace și irezistibil. Duminică de duminică mă obișnuisem cu obiceiul său de a scoate magnetofonul pe pervazul ferestrei, impunându-și de la înălțimea parterului preferințele muzicale în concerte de binefacere. Lansați în eter cu difuzoarele la maxim, Puceanu, Onoriu și Dobrică au intrat repede în folclorul și istoria cartierului. Prin efracție și tocmai la orele când, așa cum glăsuiam tăblițele bătute în perete, liniștea trebuia respectată.

De la o vreme însă, în dreptul apartamentului cu pricina s-au petrecut lucruri ciudate. Chiar lipit de canatul ferestrei a apărut peste noapte un mic șopron din pânză cauciucată. Apoi, câteva straturi miniaturale de flori, două-trei bănci, o pancartă. Seara, un bec chior aruncă o paloare tragicomică pe fețele locatarilor sau vizitatorilor nocturni, desfigurându-le. Nu rămânea decât să bine-cuvânteze banala tihnă duminicală regăsită dar, parcă ceva îmi lipsea. Prea mă dezobișnuisem cu liniștea. Mi-am zis că omul împreună cu ai lui s-au apucat poate de spiritism, chiromanție sau fonerie după înclinațiile sau chemarea străbună. Eroare! Odată cu muțenia Romicăi et comp. a apărut... Nu! Nu! precis n-o să mă credeți. Eu însumi am impresia de două săptămâni că memoria auditivă îmi joacă o festă. Și totuși... Ce mai încolo și-ncoace, cu toate ciupiturile și apelurile la propria-mi rațiune trebuie să recunosc că nu mă înșelasem. Dinspre șopronul vecinului se auzea

acum, cu o constanță de metronom duminical, vorbind... Ceașescu! Distingeam fraze întregi din cuvântările lui. Remarcamfundalul sonor, ușor estompat, scandările și ropotele de aplauze într-o stupefiantă irealitate. O săptămână întreagă n-am închis ochii, bolnav de curiozitate.

De fiecare dată când treceam pe acolo șopronul, închis. În față și puțin lateral o pancartă din carton spunea clar „La Giony. 10 lei audiția. Duminică”.

Duminica, prin urmare, la audiție cu mine. Zbor din casă gata-gata să răstorn soacra vecinului de palier:

– Da’ ce, maică, nu ești la televizor? Cică vorbește Ceașescu!

– Nu se poate! Nu cred! Cum așa? mă prefac neștiutor.

– Acu’ ascultai cu urechile mele când veneam printre blocuri.

– Unde dumnezeului să vorbească mortu’, madam Altamira? zic.

– Cum unde? Acolo, la București, cred! Te pomenești ca-nviat!

N-o mai aud că am și ocolit gropile săpate de curând, tomberoanele, câinii vagabonzi și mă aflu deja în ușa șopronului. De intrat, nici vorbă!

Înăuntru e loc cât să arunci o otheadă. Cam vreo treizeci de inși stau unii în alții ascultând profețiile, genialitățile, tezele. Toate imprimare pe bandă. Alți câțiva gură-cască stau cățarați pe balcoane.

– Dat dracului! zice careva. Țsta avea sistemă, ce mai! Gândire nene, logică, chichirez! Nu ca la ăștia de azi de-ți face capu’ calendar și nu pricepi neam.

Unul, tocmai sosit, întreabă în spatele meu:

– la spune domne, se transmite în direct sau ce se întâmplă?

– Da, da! Îi confirm în glumă. Treci aici în locul meu și o iau înapoispre casă. Aștept să vină seara apoi revin făcându-mi de treabă pe aleea vecinului. Oacheșu’, pe bancă în șopronul gol. Magnetofonul, la locul lui pe pervaz, tace. Fac câțiva pași gândind ce pretext să găsec când, Giony mi-o ia înainte:

– Domnu’? Cu ce vă servim? O cuvântare, ceva? Spui mata numa’ anu, luna, ziua și gata, o dăm pă loc!

– Nu, mulțumesc! zic. Sunt vecinul dumitale. Stau mai încolo, în paișpe. Am ieșit puțin să iau aer.

– Cum doriți! Încearcă el să se retragă.

– De fapt – nu vreau să-l scap – am venit să-ți spun numai că ești genial domne. Cum ți-a venit ideea asta? Pe cuvânt, ești mare!

Giony se uită cu neîncredere. Dă să râdă, chiar râde de i se zdruce burta revărsată peste curea după care redevine serios:

– Ce vrei domnu’, fiecare se privatizează cum poate și cum îl taie capu’. Și luăm și ieftin, zău! Numa’ zece lei. Fie că-i congres, fie că-i o plenară din aia... Da’ dăm program numa’ o dată pă săptămână c-avem și servicii. Altfel m-aș fi estins și treceam și pă vido.

– Și vine lumea?

– Vine săracii că e dornici și ei d’un spectacol, ceva. Mai ales pă vremurile astea... E câte unii dă nu să mișcă cu orele. Daaa!... Închide ochii și parcă-s duși, nu altceva. Ceva dă speriat!

Stăm amândoi pe bancă ca doi filozofi.

– Curios, domnu Giony! mai zic. Mă rog, afacerile-s afaceri, dar dumneata cum vezi chestia asta? Mi se pare tare curios. Uite, după atâția ani...

Mă privește cu un fel de compătimire pe când încrețiturile frunții arată că-și caută vorbele:

– Ei, pă dracu,' curios! Uite domnu' care e treaba. Ascultă coea la mine. E plină lumea dă ciudați. Apoi, mai e și dinăștia întârziații, cum să le zic? Parcă ce, 'neata n-ai auzit dă japonezii ăia care habar n-avea că se sfârșise războiu' dă mai trăgea încă în ciori și-n alte alea și după douăș dă ani, în numele... ăă... da, sferei ăleia... ă... zi-mi să-i zic... ă... dă prosperitate?

DUȘUL

Domnul Ics, vechi inspector guvernamental, tocmai se ridică pe la șapte din așternuturi după care își privi într-un gest reflex ceasul, gata să întreprindă ritualul dușului matinal. Fiind posesorul unui fizic athletic, ca de rugbist, cu părul ușor grizonat, tuns perie, cu fața gălbui-măslinie punctată de doi ochi negri ce păreau că pătrund miezul lucrurilor, era negreșit genul de bărbat care și în ținută de noapte emana o neștirbită încredere în sine venind dintr-o forță interioară nativă.

Intră sub duș, regăsi senzația aceea de biciuire, de acupunctură lichidă, plăcută și reconfortantă, își înfipse unghiile în creștetul capului năpădit de clăbuc, când, un zgomot ciudat, nemaiauzit în asemenea ocazie, ca de ecou rezonând de la occipital până la osul parietalului și la tâmple, îl țintui locului. Uimit, contrariat că organele trupului său ar putea să mai ascundă secrete nebănuite, opri apa și își încordă auzul. Continuă să se frece pe cap, mai întâi cu mișcări precaute, apoi din ce în ce mai energic, însă faptul devenea tot mai clar: unghiile sale parcă zgâriau pereții unei camere goale, acolo unde zgomotele nu se loveau de nimic.

Sigur, nu-i ușor lucru să te trezești peste noapte, așa tam-nesam, cu un organ lipsă și încă unul atât de important. Dar, cum se mișca cu dezinvoltură iar bănuielile, vagi, nerostite, nu puteau ține loc de certitudine, ieși de sub duș, e drept, un pic cam abătut, se îmbracă cu gesturile acelea descompuse, prevenitoare,